

Hanuš Rezek (Rebenwurtzel)

54 – Hanuš Rezek s manželkou a synem Jehošuou, 1943

Židovské muzeum v Praze

JUDr. Hanuš Rebenwurtzel se narodil roku 1902 ve Strážnici na Moravském Slovácku. Vystudoval práva na Masarykově univerzitě v Brně. Jako aktivní sociální demokrat byl po okupaci na několik dní zadržen Gestapem. Oženil se s Judith Wintrovou, se kterou legálně vycestovali do Palestiny. V roce 1940 se jim narodil syn Jehošua, v roce 1947 dcera Daniela. Hanuš během války vykonával funkci polního rabína v československé zahraniční armádě na Blízkém východě, a poté i ve Velké Británii. Po válce si změnil příjmení na Rezek. Podílel se na obnově židovské komunity v Československu: stal se hlavním tajemníkem Židovské náboženské obce v Praze, zástupcem vrchního rabína Gustava Sichera a byl aktivní v sionistickém hnutí. V prosinci 1948 tragicky zahynul při leteckém neštěstí.

55 – Vzpomínka Jehošui Rezka

„Můj otec byl zatčený Němci hned, co obsadili ČSR, a to hlavně kvůli jeho politickému postavení v sociálnědemokratické straně. Jelikož byl otec vždy velmi aktivní v sionistické organizaci, a matka též, dostali ihned certifikáty na vystěhování do Palestiny [...] Tady, v Palestině, otec narukoval do československé armády a byl jmenován rabínem.“

Židovské muzeum v Praze

Hanuš byl v roce 1943 poslán k československým polním jednotkám do obléhaného přístavu Tobruk v severní Africe.

56 – Vzpomínka Františka Petržela, katolického vojenského duchovního

„Přišel k naší jednotce, až když jsme byli podruhé u Tobrúku [...] ostatní důstojníci čekali, co budeme my dva dělat, až se ocitneme proti sobě tváří v tvář. Myslím, že byli trochu zklamáni, když se nic nedělo a když jsme si spolu dali přípitek na uvítanou. Celkem jsme spolu vycházeli dobře... Ještě si vzpomínám, že ‚Rebe‘, jak jsme mu říkali, byl rozšafný pán,

[→ Holocaust a lidské chování > Židé v československé zahraniční armádě, s. 393](#)

který měl v sobě dostatečnou zásobu humoru, aby se stal oblíbeným u vojáků.“

Jan STŘÍBRNÝ: „Židovští vojenští duchovní a židovská otázka v československém vojsku na Západě v letech 1939–1945. Příběh Alexandra Krause a JUDr. Hanuše Rebenwurzela-Rezka“, eds. Helena KREJČOVÁ, Jana SVOBODOVÁ, *Postavení a osudy židovského obyvatelstva v Čechách a na Moravě v letech 1939–1945*, Praha 1998, s. 204

Po skončení vojenského působení československé zahraniční jednotky na Blízkém východě se Hanuš společně s ostatními vojáky přesunul k československé jednotce do Velké Británie. Nadále působil jako židovský duchovní. Ostatním vojákům pomáhal nejen v oblasti náboženské, nýbrž i morální. Při svých projevech nabádal vojáky k toleranci a upozorňoval, že po válce na ně čeká úkol obnovy židovské komunity v Československu.

57 – Hanuš Rezek a generál Karel Klapálek, 1946

Židovské muzeum v Praze

První zleva v uniformě Klapálek, první zprava v uniformě Rezek.

58 – Projev Hanuše Rezka

„Při tomto boji je nutno si uvědomit, že je třeba projevovat a uskutečňovat kamarádství vůči všem a že nelze přitom činit rozdílu pro příslušnost k tomu či onomu náboženství či jinému přesvědčení. Spolužití s příslušníky různých náboženských a národních skupin v armádě musí všem Čechoslovákům a nám Židům obzvláště být zkušebním kamenem a přípravou pro život poválečný. [...] Pro nás Židy však ukončením války není boj náš dobojován, neboť boj pro židovství a o židovstvo teprve začne.“

Jad vašem

59 – Vzpomínka Jehošui Rezka

„Otec se vrátil do ČSR s armádou a zůstal tady, aby vybudoval znovu židovskou náboženskou obec. Ihned po příchodu do Prahy začal působit v pomocných organizacích, které se staraly o spoustu ubožáků, kteří se vraceli z koncentračních táborů. [...] Jako vedoucí tajemník a kultový referent pražské Židovské obce během půl roku obstaral více než padesáti židovským obcím nutné kultovní předměty.“

Židovské muzeum v Praze

➔ [Holocaust a lidské chování > Židé v československé zahraniční armádě > Svátky v uniformě, s. 398](#)

➔ [Holocaust a lidské chování > Židé v československé zahraniční armádě > Hanuš Rezek při pohřbu na vojenském hřbitově u Dunkerque, s. 398](#)

Hanuš se po válce stal členem řady židovských spolků. Mimo jiné byl členem oblastního vedení Ústředního svazu sionistického v Praze, předsedou sionistické sportovní organizace Makabi a předsedou Kruhu židovských účastníků československého odboje. V prosinci 1948 zahynul spolu s dalšími členy československého vedení spolku Makabi při leteckém neštěstí. Jeho rodina emigrovala v roce 1949 do Izraele.

60 – Nekrolog vrchního rabína Gustava Sicheřa na Hanuše Rezka

¹ Ministerstvo národní obrany.

„Zdědil nehynoucí lásku k životu náboženské obce, upřímnou zbožnost a snaživou učenlivost. [...] Jako voják zahraniční armády a úředník MNO¹ přišel do pražské obce. Pustil se do znovu vybudování Hitlerem zničených obcí se zanícením a vojenským elánem. [...] Dr. Rezek byl prodchnut žhavým citem povinnosti. Tato úcta k povinnosti přiměla ho jako československého občana ve věku již zralého muže vstoupit do armády. [...] Požehnána budiž památka Tvá!“

Věstník židovských náboženských obcí v Československu, č. 1/1949, s. 5

61 – Hanuš Rezek oddává ve Staronové synagoze v Praze, 1947

Židovské muzeum v Praze

Hanuš Rezek byl nositelem vojenských pamětních medailí pro Blízký východ a Velkou Británii, československé medaile Za zásluhy I. stupně a československé medaile za chrabrost. V roce 1946 obdržel Československý válečný kříž.